

SĄD NAJWYŻSZY

**PRZEGLĄD PYTAŃ PREJUDYCJALNYCH
SĄDU NAJWYŻSZEGO
DO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI
UNII EUROPEJSKIEJ
z roku 2021**

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie I NSNc 435/21 (zob. też II NSNc 7/23) (sygn. sprawy przed TSUE C-43/22, Prokurator Generalny)

Treść pytania

Sąd Najwyższy postanowił:

Na podstawie art. 267 TFUE zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości z następującymi pytaniami:

„1. Czy art. 19 ust. 1 akapit drugi i art. 5 ust. 1-3 Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 i 51 ust. 1 Karty Praw Podstawowych należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym, zgodnie z którymi minister sprawiedliwości państwa członkowskiego może, na podstawie kryteriów, które nie zostały podane do publicznej wiadomości, z jednej strony delegować sędziego do sądu cywilnego wyższej instancji, właściwego do rozpoznawania spraw z zakresu prawa Unii, na czas określony albo na czas nieokreślony, zaś z drugiej strony w każdym czasie, na podstawie decyzji, która nie zawiera uzasadnienia, odwołać sędziego z tego delegowania?

2. W wypadku odpowiedzi pozytywnej na pytanie pierwsze: czy art. 19 ust. 1 akapit drugi i art. 5 ust. 1-3 Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 i 51 ust. 1 Karty Praw Podstawowych należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy rozpoznający środek odwoławczy od orzeczenia sądu, w którego składzie bierze udział sędzia delegowany w taki sposób, jak opisany w pytaniu pierwszym, ma obowiązek z urzędu zbadać, czy sąd taki jest sądem niezawisłym i bezstronnym również w wypadku, gdy rozpoznawana sprawa nie jest sprawą z zakresu prawa Unii?;

3. W wypadku odpowiedzi pozytywnej na pytanie drugie: czy art. 19 ust. 1 akapit drugi i art. 5 ust. 1-3 Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 i 51 ust. 1 Karty Praw Podstawowych należy interpretować w ten sposób, że nakłada on na sąd państwa członkowskiego obowiązek uchYLENIA prawomocnego orzeczenia sądu w każdym przypadku stwierdzenia, że w rozpoznaniu sprawy uczestniczył taki sędzia delegowany, a sąd z jego udziałem nie był niezawisły i bezstronny, za pomocą środka prawnego służącego wzruszaniu prawomocnych orzeczeń, takiego jak skarga nadzwyczajna, czy też skutki takiego naruszenia należą do zakresu autonomii proceduralnej państwa członkowskiego?”

Postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2021 r., I NSNc 435/21

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/i%20nsnc%20435-21.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-43/22, Prokurator Generalny

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=259337&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=5321448>

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie I NSK 36/21 (zob. też II NSK 2/23) (sygn. sprawy przed TSUE C-22/22, T.)

Treść pytania

Sąd Najwyższy postanowił:

Na podstawie art. 267 TFUE zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości z następującym pytaniem:

„Czy artykuł 20 ust. 2 w związku z artykułem 4 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych) oraz art. 11 i art. 20 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie obowiązywaniu uregulowania krajowego, które zakazuje wyłącznie nadawcom telewizyjnym umieszczania w ich audycjach dla dzieci reklam, nie obejmując tym zakazem nadawców audiowizualnych usług medialnych na żądanie?”

Postanowienie SN z dnia 15 grudnia 2021 r., I NSK 36/21

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/i%20nsk%2036-21.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-22/22, T. S.A. przeciwko Przewodniczącemu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=259322&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=5320218>

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie I NSNc 260/21 (zob. też II NSNc 5/23) (sygn. sprawy przed TSUE C-720/21, Rzecznik Praw Obywatelskich)

Treść pytania

Sąd Najwyższy postanowił:

Na podstawie art. 267 TFUE zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości z następującymi pytaniami:

1) Czy art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że przesądzają one o dopuszczalności środka prawnego takiego jak skarga nadzwyczajna, służącego wzruszeniu prawomocnego orzeczenia sądu, gdy zachodzi potrzeba „zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społeczne”, jeżeli skorzystanie z tego środka jest konieczne dla zapewnienia skuteczności prawa Unii?;

2) czy art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji, gdy przepisy prawa krajowego umożliwiają zmianę lub uchylenie prawomocnego orzeczenia sądu w przypadku naruszenia zasad określonych w Konstytucji państwa członkowskiego przy użyciu środka takiego jak skarga nadzwyczajna przepisy te mogą być podstawą uchylenia lub zmiany prawomocnego orzeczenia sądu również w razie naruszenia prawa Unii?;

3) czy art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji, gdy sąd krajowy naruszył prawo Unii w sposób prowadzący do wadliwego – z punktu widzenia tego prawa – rozstrzygnięcia sprawy, prawomocne orzeczenie sądu może być uchylone lub zmienione przy zastosowaniu środka prawnego takiego jak skarga nadzwyczajna, który uzależnia takie rozstrzygnięcie od „rażącego” naruszenia prawa?

Postanowienie SN z dnia 17 listopada 2021 r., I NSNc 260/21

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/i%20nsnc%20260-21.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-720/21, Rzecznik Praw Obywatelskich

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=256213&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=6111386>

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie I NKRS 76/21 (sygn. sprawy przed TSUE C-718/21, L.G. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa)

Treść pytania

Sąd Najwyższy postanowił:

Na podstawie art. 267 TFUE zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości z następującymi pytaniami:

1) Czy art. 19 st. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej sprzeciwia się przepisowi prawa krajowego, takiemu jak art. w art. 69 § 1b zd. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2072), uzależniającego skuteczność oświadczenia przez sędziego woli dalszego zajmowania stanowiska sędziego po osiągnięciu wieku przejścia w stan spoczynku od zgody innego organu?

2) Czy art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej sprzeciwia się przyjęciu wykładni przepisu krajowego, zgodnie z którą spóźnione oświadczenie przez sędziego woli dalszego zajmowania stanowiska sędziego po osiągnięciu wieku przejścia w stan spoczynku jest bezskuteczne bez względu na okoliczności uchybienia terminowi i znaczenie tego uchybienia dla postępowania w przedmiocie wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego?”

Postanowienie SN z dnia 20 października 2021 r., I NKRS 76/21

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/i%20nkr%2076-21.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-718/21, L.G. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=256203&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=6112375>

Postanowienie SN z dnia 3 listopada 2022 r., I NKRS 76/21

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/i%20nkr%2076-21-1.pdf>

Opinia Rzecznika Generalnego z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie C-718/21, L.G. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=270840&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=673673>

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie III CZP 11/21 (zob. też III CZP 25/22) (sygn. sprawy przed TSUE C-658/22, Sąd Najwyższy)

Treść pytania

Sąd Najwyższy postanowił:

Na podstawie art. 267 TFUE zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości z następującymi pytaniami:

1) Czy art. 2, art. 6 ust. 1 i 3 oraz art. 19 ust. 1 drugi akapit Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP) i art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) należy interpretować w ten sposób, że nie jest sądem niezawisłym, bezstronnym, ustanowionym uprzednio na mocy ustawy i zapewniającym jednostkom skuteczną ochronę prawną w dziedzinach objętych prawem Unii Europejskiej, sąd ostatniej instancji państwa członkowskiego (Sąd Najwyższy), w którego kolegialnym składzie zasiadają osoby powołane do pełnienia urzędu sędziego z naruszeniem podstawowych reguł prawa Państwa Członkowskiego dotyczących powoływania sędziów Sądu Najwyższego, polegającym na:

a) obwieszczeniu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziowskich w Sądzie Najwyższym bez uprzedniej kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów,

b) przeprowadzeniu postępowania przednominacyjnego z pominięciem zasad transparentności i rzetelności, przez organ krajowy (Krajową Radę Sądownictwa), który - ze względu na okoliczności towarzyszące jego ukonstytuowaniu się w części sędziowskiej oraz sposób jego działania - nie spełnia wymagań konstytucyjnego organu stojącego na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów,

c) wręczeniu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej aktów powołania do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego mimo uprzedniego zaskarżenia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, obejmującej wnioski o powołanie do pełnienia urzędu, do właściwego sądu krajowego (Naczelnego Sądu Administracyjnego), wstrzymania przez Naczelny Sąd Administracyjny wykonania tej uchwały zgodnie z prawem krajowym oraz niezakończenia postępowania odwoławczego, po którego

przeprowadzeniu Naczelny Sąd Administracyjny prawomocnie uchylił zaskarżoną uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa ze względu na jej niezgodność z prawem, trwale usuwając ją z porządku prawnego, przez co akt powołania do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego został pozbawiony podstawy wymaganej w art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w postaci wniosku Krajowej Rady Sądownictwa o powołanie do pełnienia urzędu sędziego?

2) Czy art. 2, art. 6 ust. 1 i 3 oraz art. 19 ust. 1 drugi akapit TUE w związku z art. 47 KPP i z art. 267 TFUE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one stosowaniu przepisów prawa krajowego, takich jak art. 29 § 2 i 3, art. 26 § 3 i art. 72 § 1, 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 154), w zakresie, w jakim zakazują one, pod rygorem sankcji dyscyplinarnej w postaci usunięcia z urzędu, ustalania lub oceny przez Sąd Najwyższy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości oraz merytorycznej oceny wniosków o wyłączenie sędziego opartych na tych podstawach, przy założeniu, że zakaz ten miałby być uzasadniony przez wzgląd na respektowanie przez Unię tożsamości konstytucyjnej państw członkowskich?

3) Czy art. 2 oraz art. 4 ust. 2 i 3 w związku z art. 19 TUE i art. 267 TFUE należy interpretować w ten sposób, że przeszkody do oceny niezależności i niezawisłości sądu oraz badania, czy sąd został ustanowiony ustawą w rozumieniu prawa Unii Europejskiej nie może stanowić wyrok sądu konstytucyjnego państwa członkowskiego (Trybunału Konstytucyjnego), w którym stwierdzono niezgodność z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenia sądu krajowego ostatniej instancji (Sądu Najwyższego), mając dodatkowo na względzie, że orzeczenie Sądu Najwyższego zmierzało do realizacji wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i obowiązujące ustawy (przepisy prawa krajowego) nie przyznają sądowi konstytucyjnemu (Trybunałowi Konstytucyjnemu) kompetencji do kontroli orzeczeń sądowych, w tym uchwał rozstrzygających rozbieżności w wykładni przepisów prawa podejmowanych na podstawie art. 83 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 154), a ponadto, że Trybunał Konstytucyjny, ze względu na obecny sposób jego ukształtowania, nie był sądem ustanowionym ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 ze zm.)?

Postanowienie SN z dnia 2 września 2021 r., III CZP 11/21

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/iii%20czp%2011-21-3.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-658/22, Sąd Najwyższy

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=269807&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=676289>